

Hosea 11 – Vaderdag

Thema: elke zondag vader- en moederdag

- Lezing: Hosea 11

¹Toen Israël nog een kind was, had Ik het lief;
uit Egypte heb Ik mijn zoon geroepen.

²Hoe harder ze geroepen werden,
hoe meer ze hun eigen weg gingen.

Ze brachten offers aan de Baäls
en brandden wierook voor godenbeelden –

³terwijl Ik het toch was die Efraïm leerde lopen
en hem op mijn arm nam.

Maar zij beseften niet dat Ik hen verzorgde.

⁴Zacht leidde Ik hen bij de teugels,
aan koorden van liefde trok Ik hen mee;
Ik verlostte hen van het juk om hen te laten eten,
Ik hield hun het voer zelfs nog voor.

⁵Zouden zij niet naar Egypte terugkeren,
zou Assyrië niet over hen heersen,
nu zij weigeren naar Mij terug te keren?

⁶Het zwaard zal rondwaren in hun steden
en hun orakelpriesters verslinden
om alles wat ze hebben uitgebroed.

⁷Mijn volk bijt zich vast in zijn ontrouw jegens Mij.
Al roepen ze tot Mij, de Allerhoogste,
Ik zal hun lot niet verlichten.

⁸Ach Efraïm, hoe zou Ik je ooit kunnen prijsgeven?
Hoe zou Ik je kunnen uitleveren, Israël?

Zou Ik je prijsgeven als Adma,
je laten ondergaan als Seboïm?

Mijn hart wordt verscheurd,
door barmhartigheid word Ik bewogen.

⁹Ik zal mijn toorn laten varen
en Efraïm niet opnieuw te gronde richten.

Want God ben Ik, en geen mens,
Ik ben in jullie midden, Ik ben heilig,
Ik zal niet meer in woede ontsteken.

¹⁰De HEER zal brullen als een leeuw en zij zullen Hem weer volgen.
Wanneer Hij brult, keren ze schuchter terug van overzee,

¹¹als bange vogeltjes komen ze uit Egypte,
als schuwe duiven uit Assyrië.

Dan laat Ik hen weer wonen in hun eigen huis
– zo spreekt de HEER.

Preek

Lieve mensen,

Wie is in dit hoofdstuk aan het woord? Ja, God, dat weet ik. Maar toch die vraag. Meer specifiek: is er een Vader aan het woord? Of een Moeder? Het kan allebei! God laat het in het midden.

Dat is een belangrijke gedachte aan het begin van deze preek op vaderdag. Er zijn mensen hier in de kerk en ook thuis, die een slechte band met hun vader hadden en hebben. Sommigen dragen echt forse littekens op hun ziel en misschien ook wel op hun lijf. Verder zijn er die hun vader maar amper gekend hebben. Voor al die mensen is deze dag beladen. Maar erger nog: ook je beeld van God als Vader kan helemaal scheef zijn. Door wat je hebt meegemaakt.

God vergelijkt zichzelf ook met een moeder, in de Bijbel. Als dat je helpt, dan is het goed om God zo te zien. En als allebei je ouders er niet voor je waren, dan gebruikt God ook nog beelden als een herder – ook in dit hoofdstuk – of Jezus vergelijkt God zelfs met een moederkip (Mat.23:37; Luc.13:34). Hij is een rots, een burcht, een zuchtje wind. God is zo veelzijdig en zo goed. Als het vaderbeeld niet past, mag je gerust een ander beeld gebruiken. God reikt ze zelf aan.

Maar hier in dit hoofdstuk is Hij dus een ouder en een veehouder. Die beelden lopen door elkaar. En ik zie drie prachtige kenmerken van God die ik wil uitwerken, namelijk tederheid, eerlijkheid en trouw.

Slide: Tederheid

Weet je nog dat je leerde fietsen? Of dat je het je kind leerde? Kijk, zelf leren lopen. Mijn eerste pasjes. Ja, ouders weten dat vaak nog wel. Maar jij als kind niet. Onze Fleur zette haar eerste stapjes toen ze een weekje logeerde bij oma. Ineens kwam ze naar ons toe lopen toen we thuiskwamen. Maar goed, dat weet ik dus nog. Maar leren fietsen. Misschien weet je dat nog. Wat een geduld vraagt dat voor ouders. Het is allemaal een kwestie van vallen en opstaan. Langzaam maar zeker maakt het kind zich van je los. Ging je op eigen benen staan.

Want dat is de bedoeling. Dat zagen we ook bij het beeld van de adelaar, toen we het hadden over ons jaarthema. Uiteindelijk moet je zelf leren vliegen. Op eigen benen gaan staan, dat heeft een veel diepere betekenis dan alleen leren lopen.

Maar toch: dat gevoel. Dat gevoel dat je langzaam maar zeker losgelaten wordt. Dat je jongeren ziet opgroeien tot prachtige volwassenen. Met hun eigen keuzes en richting. Ja, die tederheid die vind je in Gods woorden. Dat je een gat in je knie viel en dat je dan opgetild werd. Met je hoofdje tegen je moeder of vader aan. De veiligheid. De warmte. Ouders die op achtergrond nog lang betrokken zijn. Ook als je allang volwassen bent. Zo is God.

Het volk is in ballingschap. Consequentie van allerlei keuzes en omstandigheden. Eigen schuld dikke bult zit er bij. God benoemt dat ook. Maar ook dat je onderdeel bent van de gebrokenheid is een factor. Het leven dat niet maakbaar is en machthebbers die beschikken over hele volken. Je merkt dat God er last van heeft. Hij vraagt zich bijna af: hoe kan dat nou gebeurd zijn? We hadden het toch zo goed!? Dat Hij zo betrokken is op zijn kinderen. Hij pakt foto's uit de oude doos erbij. Toen het nog goed was met zijn kind. Hoe die tijd verlopen is.

Het was als vanzelfsprekend. Zoals in vakantietijd. Alle voorbereidingen van kamperen in Frankrijk gingen langs je heen. Je stapte gewoon in de auto als het tijd was. En dan gingen we. Walkman op. Of

boek uit je tas. En op een gegeven moment was je er. Zeker toen we klein waren. Als je later met je eigen gezin op vakantie gaat. Dan zie je wat voor voorbereidingen je ouders hebben gehad. En dan met vijf kinderen. Pfff. Maar dat beseftte je helemaal niet. Alsof het normaal was. Zo beschouwt Israël het ook. Onbewust van Gods voortdurende zorg.

God kijkt met tederheid naar zijn kinderen. En als Hij omkijkt, dan ziet Hij weer hoe harmonieus het ging. Het beeld verspringt naar een veehouder, die vol liefde zijn dieren verzorgt. Hij verlicht het juk. Hij hangt de voerbak op de goede hoogte. Zodat ze geen moeite hoeven te doen.

Zo is God van nature. Betrokken, zijn hart klopt diep voor je, zoekend naar zijn kinderen, zijn vee zacht behandelend. Tederheid. Een Vader, een Moeder uit duizenden.

Slide: Eerlijkheid

Toch is God geen curlingouder! Het is niet zo dat Hij alles voor je oplost en altijd maar weer de reddende engel is. Hij neemt jou als kind ook serieus. En dat is een mooie eigenschap, vind ik. Dat is als je in harmonie opgroeit, dat je dan een meer gelijkwaardige relatie met je ouders krijgt. Jij vraagt niet alleen hen soms om raad, maar ook andersom. Zoals kleinkinderen helpen bij het installeren van apps op de telefoon. Want ja, oude mensen begrijpen daar helemaal niets van.

Maar goed, God neemt zijn kinderen serieus, ook als ze keuzes maken die Hij niet wil. Dat zag je al in het paradijs. En dat zie je de geschiedenis door. Hij is teder en betrokken, maar als zijn kinderen dat niet zien zitten en afstand nemen, dan blijft God niet aan je hoofd zeuren. Hij geeft alles in de relatie, maar als je dat niet op waarde schat, dan moet je het zelf maar weten.

Hij heeft vaak gewaarschuwd voor de consequenties. Hij houdt je eerlijk de scenario's voor. Dat was in de hof van Eden al het geval. En dat is de hele geschiedenis door zo. Het kan Israël niet verrassen dat God op een gegeven moment zegt: en nou is het genoeg. Nu moeten jullie het maar ff zelf uitzoeken. En dat is wat er gebeurt. God trekt zich terug en blijft een tijd op afstand.

Je kunt dat 'oordeel' noemen. Ik zie het hier meer als 'gewoon' een gevolg van je keuzes. Dan maar op de blaren zitten. God is eerlijk over wat er gebeurt als het volk andere goden gaat dienen. Als ze een pact sluiten met verkeerde vrienden. Dat heeft onherroepelijk consequenties.

En tegelijk blijft God wel die ouder, wiens hart uitgaat naar zijn kinderen. Ook in zijn boosheid is God volwassen en behandelt hij jou en mij als volwassenen. Dat betekent dat Hij niet blijft hangen in wrok of afstand. Nee. Want dat is het derde in dit hoofdstuk:

Slide: Trouw

God vergeet zijn kinderen niet. Want je bent en blijft zijn kind. Hij vindt het hartverscheurend om je zo te zien lijden. Al is het gevolg van je eigenwijsheid, toch pint Hij je niet vast op de consequenties. Hij zoekt zijn kinderen weer op.

Als je thuis bent in je Bijbel, dan komt als het goed is dat eerste vers je bekend voor:

Slide: Toen Israël nog een kind was, had Ik het lief; uit Egypte heb Ik mijn zoon geroepen.

Dat wordt in Matteüs 2 herhaald en vervuld. In Jezus. Die moet met zijn ouders vluchten voor Herodes, als die genocide pleegt in Betlehem. En het gezin vlucht naar Egypte. Maar op een gegeven moment sterft Herodes en kan Jezus met zijn ouders terug naar het beloofde land. Om daar uiteindelijk verlossing te bewerken.

Nou, dié verlossing door Jezus wordt hier in Hosea aangekondigd. God kan er niet tegen dat Hij de wereld zo ziet lijden. En op een gegeven moment is de maat vol. Dan grijpt Hij in en stuurt Jezus. Hij blijft trouw. Aan zijn belofte, dat Hij deze wereld en jouw leven nieuw zal maken. En Hij blijft trouw aan zijn kinderen. Alle mensen die Hij als Vader heeft leren lopen. Hij houdt van je en wil je weer in zijn armen nemen.

En zo schetst God dus hoe Hij reageert op ontrouw. Hij laat het een stukje lopen, maar verliest je nooit uit het oog. Het opvallende is, dat hier in dit hoofdstuk geen sprake er van is, dat ménsen een eerste stap van bekering doen. Nee, het is God alleen die stappen doet. Zijn doel met deze wereld is niet, dat de gebrokenheid blijft. Dat je zelf maar in de consequenties van je ontrouw vastloopt. Nee, uiteindelijk keert onze God alles ten goede. En kom je weer thuis.

Zo'n God, die Vader en Moeder tegelijk is. Die geen afstand houdt, ook al heb ik het er wel naar gemaakt. Maar die mij elke keer weer opzoekt en wil verlossen. Zo'n God vind ik mijn geloof waard. Een God die teder, eerlijk en trouw is. Ja, daar wil ik mijn leven wel aan verbinden. Voor God wil ik elke zondag Vader- en Moederdag tegelijk vieren. Dan prijs ik hem en voel me veilig aan zijn hart.

Amen